

สรุปและข้อเสนอแนะ

สามก๊กเป็นวรรณคดีไทยเรื่องแรกที่แปลมาจากภาษาจีน ทั้งยังเป็นยอดของวรรณคดีประเภทความเรียงเรื่องนิทาน สามก๊กในฉบับจีนเดิมเป็นนิทานที่เล่าสืบต่อกันมา ต่อมามีการนำเรื่องสามก๊กไปแสดงละคร แล้วลอกวางตงนำเรื่องสามก๊กมาเขียนเป็นนิยายอิงประวัติศาสตร์ซึ่งเป็นฉบับที่ผู้แปลนำมาเป็นต้นฉบับในการแปลเป็นภาษาไทย ส่วนสามก๊กฉบับไทยเป็นวรรณคดีที่แปลมาจากภาษาจีน โดยมีเจ้าพระยาพระคลัง (หน) เป็นผู้อำนวยการแปลตามพระราชปวารณาของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก

จากการศึกษาเปรียบเทียบความเปรียบในสามก๊กฉบับจีนและฉบับไทยทำให้ทราบว่า ความเปรียบในสามก๊กทั้งสองฉบับมี 4 ลักษณะ คือ ความเปรียบของจีนและของไทยที่มีเนื้อหาเหมือนกัน ความเปรียบของจีนและของไทยที่มีเนื้อหาไม่เหมือนกัน ความเปรียบที่เพิ่มเข้ามาในฉบับภาษาไทย ความเปรียบที่ฉบับภาษาไทยตัดทิ้งไป

ความเปรียบที่มีเนื้อหาเหมือนกันเป็นความเปรียบที่ฉบับไทยแปลมาจากฉบับจีนและมีเนื้อหาเหมือนเดิม ซึ่งในความเปรียบนั้นอาจมีการตัดทอนข้อความที่ไม่สำคัญออกไป หรือมีการเพิ่มเติมข้อความเข้าไปเพื่อเป็นการอธิบาย แต่การตัดทอนหรือเพิ่มเติมนั้นไม่ได้ทำให้ความหมายคลาดเคลื่อนไปจากเดิม ความเปรียบที่มีเนื้อหาเหมือนกันเป็นความเปรียบที่มีการเปรียบเทียบกับสิ่งที่คนจีนและคนไทยเข้าใจและรู้จักกันเป็นอย่างดี

ความเปรียบที่มีเนื้อหาไม่เหมือนกันเป็นความเปรียบที่ฉบับไทยแปลจากฉบับจีนแล้วมีเนื้อหาไม่เหมือนเดิม ซึ่งอาจเป็นเพราะผู้แปลดัดแปลงเนื้อหาความเปรียบบางส่วน หรือเปลี่ยนแปลงเนื้อหาความเปรียบให้แตกต่างไปจากเดิมทั้งหมด และการที่ผู้แปลแปลเนื้อหาความเปรียบให้ต่างไปจากเดิม ทั้งนี้เป็นเพราะความเปรียบในฉบับจีนเป็นความเปรียบที่มีการนำไปเปรียบเทียบกับสิ่งที่คนไทยไม่รู้จักคุ้นเคย

หรือเป็นความเปรียบที่มีแนวคิดในการ เปรียบเทียบต่างไปจากของไทย

ความเปรียบที่เพิ่มเข้ามาในฉบับไทย เป็นความเปรียบที่ผู้แปลได้เพิ่มเข้าไปในเรื่อง และเป็นความเปรียบที่มีใจอยู่แล้วในภาษาไทย แล้วผู้แปลได้เพิ่มเข้าไปในเรื่องตอนที่เนื้อความเข้ากับเปรียบนั้นได้พอดี การเพิ่มความเปรียบเข้ามาในฉบับไทยก็เพื่อให้ผู้อ่านมองเห็นภาพและทำให้เข้าใจเนื้อเรื่องได้ง่ายยิ่งขึ้น

ความเปรียบที่ฉบับไทยตัดทิ้งไป เป็นความเปรียบที่ผู้แปลได้ตัดทิ้งไป ทั้งนี้ เพราะเป็นความเปรียบที่ไม่สำคัญ หรือเป็นความเปรียบที่เข้าใจยาก หรือเป็นความเปรียบที่มีการนำไปเปรียบเทียบกับสิ่งที่คนไทยไม่รู้จักคุ้นเคย หรือเป็นความเปรียบที่มีแนวคิดในการเปรียบเทียบต่างไปจากของไทย หรือเป็นความเปรียบที่อยู่ในเนื้อความตอนที่ถูกตัดทิ้งไป

ความแตกต่างของความเปรียบในสามก๊กฉบับจีนและฉบับไทยเกิดจากสาเหตุ 3 ประการคือ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์

จากการศึกษาความเปรียบในสามก๊กทั้งสองฉบับทำให้เห็นว่าความเปรียบต่าง ๆ มีเนื้อหาแสดงถึงความสัมพันธ์ของมนุษย์กับธรรมชาติ กล่าวคือ นำเอาธรรมชาติรอบตัวมาเปรียบเทียบ ซึ่งเป็นวิธีการ เปรียบเทียบที่ดีเพราะทำให้เข้าใจความเปรียบได้ง่าย นอกจากนี้ยังมีเนื้อหาที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของมนุษย์กับสังคม กล่าวคือ ความเปรียบทุกความเปรียบเป็นดั่งกระจกเงาที่สะท้อนให้เห็นสภาพการดำเนินชีวิต ความเป็นอยู่ ตลอดจนความรู้สึกนึกคิดและค่านิยมในการเปรียบเทียบในสมัยนั้น

ข้อเสนอแนะ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาโดยเฉพาะเนื้อหาของความเปรียบเท่านั้น จึงมิได้ศึกษารายละเอียดที่น่าสนใจด้านอื่น ๆ ผู้วิจัยขอเสนอแนะให้มีการศึกษาเปรียบเทียบความเปรียบในค่านอื่น ๆ อีก เช่น วิธีการเปรียบเทียบ การเสนอความเปรียบ โครงสร้างของความเปรียบ นอกจากนี้ยังอาจศึกษาเปรียบเทียบวรรณคดีไทยเรื่องอื่น ๆ ที่แปลมาจากภาษาต่างประเทศกับต้นฉบับเดิม ซึ่งอาจศึกษานั้นเฉพาะด้านใดด้านหนึ่งเช่น ที่มา เนื้อเรื่อง กลวิธี ตัวละคร ความเปรียบ